

ושוב לבש בגדי זהב להקטיר קטורת של בין הערבים ולהטיב (ולהדליק) את הנרות. קדש ידיו ורגליו ופשט. הביאו לו בגדי עצמו ולבש, ומלויים אותו עד ביתו. ויום טוב היה עושה לאוהביו בשעה שיצא בשלום מן הקודש.

לדעת רש"י ותוס' ותו"י, תמיד של בין הערבים היה נעשה לאחר טבילה חמשית, קודם קטורת ונרות. ואילו לדעת הרמב"ם (ה"ב) והרמב"ן, תמיד של בין הערבים היה נעשה לפני הטבילה הרביעית, קודם שלבש בגדי לבן להוצאת כף ומחתה מקדש הקדשים.

ב. נחלקו תנאים על זמן הקרבת מוספי יום הכפורים; לדברי רבי אליעזר (כפי ששנו בבית שמואל. וכתבו התוס' לפרש שגם תנא דמתניתין אינו חולק על כך אלא שהלשון אינה מתוקנת), היו קרבים עם תמיד של בין הערבים (לפי שכתובים לבסוף, בסדר פינחס, לאחר כל עבודות היום האמורות בתורת כהנים), חוץ מהאיל לעולה (האמור בתורת כהנים) שהוא קרב קודם לכן, בטבילה שלישית.

ולדברי רבי עקיבא שבתוספתא [שהיא גירסה מתוקנת – כדברי רבא], פר ושבעת הכבשים היו קרבים עם תמיד של שחר (מלבד עלת הבקר אשר לעלת התמיד), והשעיר והאיל היו קרבים לאחר טבילה שלישית (שעיר עזים אחד חטאת מלבד חטאת הכפרים).

רבי יהודה אומר בשם רבי עקיבא: אחד מן הכבשים קרב עם תמיד של שחר וששה עם תמיד של בין הערבים. רבי אלעזר ברבי שמעון אומר משמו להפך; ששה עם של שחר ואחד עם של בין הערבים.

א. פסק הרמב"ם (עיוהכ"פ ד, א) כרבי עקיבא בתוספתא, שהפר ושבעת הכבשים של המוספין קרבים עם תמיד של שחר, ואילו שעיר החיצון ואילו ואיל העם היה עושה לאחר טבילה שלישית, קודם תמיד של בין הערבים.

ב. לשיטת רבי עקיבא בתוספתא שהשעיר קרב בטבילה שלישית, לפי גרסתנו קדם השעיר לאילו ואיל העם (וכן נקטו רש"י תוס' תוס' ישנים רבנו חננאל ורמב"ם), ולגרסת הגר"א קדמו האילים לשעיר.

ג. לפרש"י, לפי תנא דמתניתין בשיטת רבי עקיבא, (פר ו) שעיר קרבים) בטבילה חמשית עם תמיד של בין הערבים [נמצא לפי"ז שלא נחלקו רע"ק ור"א אלא בשבעת הכבשים, ושם גם נפר]. והתוס' חולקים וסוברים שאין מחלוקת בין המשנה לתוספתא ולפי שניהם קרבים בטבילה שלישית עם אילו ואיל העם. ורק אימורי חטאות הפנימיות היו קרבים בטבילה חמשית עם תמיד של בין הערבים, ודלא כרש"י שאימורי החטאת קרבים בטבילה שלישית.

ד. יש מפרשים [דלא כהתוס'] משנתנו כפשוטה, וסובר תנא דמתניתין (וכן מתפרש הפיוט בסדר העבודה) שלרבי אליעזר היה מקריב כבשי מוסף עם האיל, בטבילה שלישית (ובתוס' ישנים חו פירוש זה).

והגר"א מפרש שתנא דמתניתין אליבא דרבי אליעזר סובר שפר ושעיר המוספים קרבים עם תמיד של שחר, ושבעת כבשים אחר הוצאת כף ומחתה. וע' חזו"א (קכו, יב) שהקשה על כך.

ה. שינה ועשה את המוספים המאוחרים לפני עבודת היום שבבגדי לבן – לא עשה כלום (רמב"ם ה, ג – וכדלעיל ס).

דף עא

קכג. א. אלו מעשים לא נכתבו על הסדר בפרשת אחרי-מות?

ב. מה היה אומר המשלח את השעיר לכהן גדול בפגישתו עמו לאחר ששלח?

א. ובא אהרן אל אהל מועד... – למה הוא בא, להוציא כף ומחתה. מקרא זה שנאמר מיד לאחר שילוח השעיר לעזאזל וקודם לעשיית עולתו ועולת העם, לא נאמר על הסדר אלא מקומו לאחר עולתו ועולת העם (שכן קבלו, חמש טבילות ועשרה קדושים טובל ומקדש כהן גדול בו ביום, ואם אמרת כסדרם – אי אתה מוצא אלא שלש טבילות וששה קדושים. ועוד דרש רבא: ובא אהרן... ופשט את בגדי הכהן אשר לבש בבאו אל הקדש. 'אשר לבש' – שלבש כבר).
וכן המקראות שלאחר מכן אינם על הסדר: ואת חלב החטאת יקטיר המזבחה... ואת פר החטאת ואת שעיר החטאת... יוציא אל מחוץ למחנה ושרפו... ואילו בפועל שריפת הפר והשעיר קודמת להקטרת החלב (והמשלח... והשרף... – מה משלח דמעיקרא אף שורף דמעיקרא).
הקדים הוצאת כף ומחתה לאילו ואיל העם – נתבאר לעיל ס.

ב. בא משלח (למחרת היום. רש"י), מצאו בשוק לכהן גדול, (מכבדו בפני הבריות ו)אומר לו: אישי כהן גדול, עשינו שליחותך. מצאו בביתו אומר לו: מחיה חיים, עשינו שליחותו.

קכד. אלו מאמרים הוזכרו בסוגיא בשבחם של תלמידי חכם ובהנהגותיהם?

אליכם אישים אקרא; אמר רבי ברכיה: אלו תלמידי חכמים שדומים לנשים (- ענותנים ותשושי כח) ועושים גבורה כאנשים ('אישים' נדרש כנשים וכאנשים).
ואמר רבי ברכיה: הרוצה לנסך יין על גבי המזבח – ימלא גרונו של ת"ח יין שנאמר אליכם אישים אקרא ('אישים' מלשון אש).
ואמר רבי ברכיה: אם רואה אדם שתורה פוסקת מזרעו ישא בת תלמיד חכם שנאמר אם יוקין בארץ שרשו ובעפר ימות גזעו – מריח מים יפרח ועשה קציר כמו גזעו.

דפים עא – עב

קכה. א. אלו הם בגדי כהונה של כהן הדיוט ושל כהן גדול?
ב. חוט של בגדי כהונה – כמה היה כפול?
ג. מהו סך מגין החוטים של כל בגד ובגד ושל הפרוכת?
א. כהן גדול משמש בשמונה בגדים וההדיוט בארבעה; בכתונת מכנסים מצנפת ואבנט. מוסיף עליו כהן גדול: חשן ואפוד ומעיל וציץ – כמפורש בכתוב.
[הכתונת המכנסים והמגבעות – עשויים בד, פשתן.
הציץ עשוי זהב.
המעיל – כליל תכלת. פעמוניו – זהב. רימוניו – משלשה מינים; תכלת ארגמן ותולעת שני.
חושן ואפוד – מחמשה מינים; תכלת, ארגמן, תולעת שני, שש, וחוט זהב עם כל מין.
אבנט; של הכהן הגדול בבואו לקדש הקדשים – בד. שבשאר ימות השנה – בד רקום בתכלת ארגמן ותולעת שני (ערמב"ם). של כהן הדיוט – מחלוקת (כדלעיל יב)].
מצנפת ומגבעת (שבלשון הכתוב) שניהם ניתנים על הראש, אלא שהמצנפת חשובה יותר וניתנת על ראש הכהן הגדול, ואינה דומה למגבעות כהני הדיוט שהיא קטנה מהן ואינה כשרה להם בעבודה, לפי שהיה צריך הכהן הגדול להניח על ראשו ציץ ותפלין (עפ"י ריב"א). ויש מכשירים המצנפת אף בכהן הדיוט (עתוס' לעיל יב). ויש מי שכתב שהמגבעת פסולה לכהן גדול אע"פ שהמצנפת כשרה לכהן הדיוט (עפ"י ר"ח פלטיאל תצוה כט, ו). וע"ע רמב"ם וראב"ד כלי המקדש ח, ב ובמובא לעיל יב.